

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษารูปแบบการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 ปี เทศบาลเมืองแกน อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อศึกษาบริบทและรูปแบบภูมิปัญญาท้องถิ่นหัตถกรรมด้านงานหัตถกรรม กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 ปี เทศบาลเมืองแกน อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสร้างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี เพื่อประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี และ เพื่อสำรวจความพึงพอใจในการใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้เลือก กลุ่มชุมชนเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา เป็นต้นแบบในการดำเนินการวิจัย โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นเทคนิคหลักในการดำเนินการวิจัย ในส่วนของบทที่ 5 นี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

โครงการวิจัยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษารูปแบบการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 ปี เทศบาลเมืองแกน อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อศึกษาบริบทและรูปแบบภูมิปัญญาท้องถิ่นหัตถกรรมด้านงานหัตถกรรม กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 ปี เทศบาลเมืองแกน อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสร้างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี เพื่อประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี และ เพื่อสำรวจความพึงพอใจในการใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี

จากการศึกษาและพัฒนาสร้างสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี ได้นำสื่อมัลติมีเดียและมีการทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอน ได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนวัดซอแล อ. แม่แตง จ.เชียงใหม่ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้เพื่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากในหนังสือเรียน หรือจากครูผู้สอน โดยสามารถนำไปใช้ป็นสื่ออีกประเภทหนึ่ง เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจมากขึ้น ผู้ใช้งานและผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการ์ตูนแอนิเมชัน สามารถเข้าใจได้ง่ายในหลักการทำงาน และวิธีใช้งานของระบบในรูปแบบการ์ตูนแอนิเมชันให้กับบุคคลที่สนใจ

โครงการวิจัยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษารูปแบบการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน โคมไฟ 700 ปี เทศบาลเมืองแกน อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับโคมไฟ 700 ปีภายในชุมชน และนำเสนอรูปแบบของสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปีมีลักษณะการนำเสนอในรูปแบบของการ์ตูนเล่าเรื่องและเป็นตัวดำเนินเรื่องประกอบกับการใช้วีดิโอสาธิตในการนำเสนอขั้นตอนและวิธีการทำโคมไฟ 700 ปี อย่างละเอียด

ข้อมูลที่น่าสนใจทั้งในรูปของ ภาพนิ่ง ข้อความ และสื่อมัลติมีเดีย แล้วได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรในชุมชนที่มีสภาพสอดคล้องกับการวิจัย ได้แก่ ตัวแทนผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปีที่เป็นตัวแทนศูนย์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มจักรสานบ้านม่วงคำ อ. แม่แตง จ. เชียงใหม่ จำนวน 10 คน และ ครูผู้สอนที่เกี่ยวกับรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนวัดซ่อแล อ. แม่แตง จ. เชียงใหม่ จำนวน 2 คน จำนวนรวม 12 คน โดยการจัดประชุม สันทนาการกลุ่ม ทดลองการใช้สื่อมัลติมีเดีย และ รับฟังปัญหาการใช้งานของสื่อ พบว่า สื่อมัลติมีเดียควรเพิ่มความดังของเสียงบรรยายให้มีเสียงดังและชัดเจนขึ้น และ ในส่วนของวิดีโอสาธิตใช้เวลายาวนานเกินไปอาจทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่ายได้ เมื่อทำการปรับปรุงสื่อจนได้สื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี ที่สมบูรณ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจึงนำสื่อดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มประชากรในชุมชนที่มีสภาพสอดคล้องกับการวิจัย ครูจำนวน 2 คน และนักเรียน จำนวน 50 คน โรงเรียนชุมชนวัดซ่อแล อ. แม่แตง จ. เชียงใหม่ จำนวนรวม 52 คน ผลการประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปีที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านรวมคุณภาพทั้งหมด 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมเป็น 4.07 ซึ่งระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี และความพึงพอใจในภาพรวมของนักเรียนที่มีต่อสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี มีสาระสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี เป็นสื่อมัลติมีเดียที่มีการนำเสนอเทคนิคและวิธีการทำโคมไฟ 700 ปี โดยมีการรวมองค์ประกอบของมัลติมีเดีย ทั้ง ข้อความ ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวิดีโอ ในการนำเสนอเนื้อหา โดยมีตัวการ์ตูนเป็นตัวดำเนินเรื่องที่มีความน่าสนใจ และมีการใช้วิดีโอในการนำเสนอในขั้นตอนการสาธิตตามที่ได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูล สอดคล้องกับ อนิรุทธ์ สติมัน และ คณะ (2556) เรื่อง การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ เรื่อง ดนตรีจีนชุมชนบางหลวง มีการนำเสนอเนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ทำให้ผู้เรียน สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนเหมาะสม ด้านส่วนประกอบด้วยมัลติมีเดียมีการออกแบบหน้า จอที่เหมาะสม ง่ายต่อการใช้งานของนักศึกษา เนื่องจาก บทเรียนประกอบด้วยรูปภาพ ภาพเคลื่อนไหวและ มีสีและขนาดตัวอักษรชัดเจน สวยงาม อ่านง่าย เหมาะสม มีเสียงดนตรีและเสียงเพลงประกอบ

ผลการประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี โดยทำการประเมินคุณภาพสื่อจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน พบว่าสื่อมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ด้วยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ถึงคุณภาพของสื่อที่มีการนำตัวการ์ตูนมาเป็นตัวดำเนินเรื่องราวและนำไปสู่การนำเสนอเนื้อหา สอดคล้องกับ ชุมพล จันทร์ฉลอง (2558) เรื่อง การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหว 2 มิติแบบเฟรมต่อเฟรม พบว่าผลการประเมินคุณภาพสื่อมัลติมีเดีย เรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหว 2 มิติแบบเฟรมต่อเฟรม ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ รวมคุณภาพทั้ง 3 ด้านมีค่าเฉลี่ยรวมเป็น 4.52 ซึ่งระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับกับ นพรัตน์ กันทะวัง (2552) เรื่อง การออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการคูณลาอูลูมิเนียมเบื้องต้น ซึ่ง

พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อเห็นว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพ ดี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.30 และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เห็นว่า การนำเสนอเนื้อหาของสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพดีมาก

ผลการสำรวจความพึงพอใจในการใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี ได้ผลประเมินความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้สื่อมัลติมีเดียสื่อด้านการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง โคมไฟ 700 ปี ซึ่งในการประเมินความพึงพอใจด้านที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด มี 2 ด้าน คือ ความเหมาะสมภาพโดยรวมของสื่อ และ การนำเสนอเนื้อหาเข้าใจง่าย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.58 และ 4.52 ตามลำดับ เป็นข้อสังเกตที่ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจกับการใช้สื่อมัลติมีเดียในการนำเสนอในรูปแบบของการดำเนินเรื่องด้วยการ์ตูน ประกอบกับมีคลิปวิดีโอสาธิตขั้นตอนการทำโคมไฟ 700 ปีที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในขั้นตอนวิธีการได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับจรรยาพร ประเสริฐศรีและคชาภุช เหลี่ยมไธสง (2557) เรื่อง การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับเยาวชนจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น สำหรับเยาวชนจังหวัดบุรีรัมย์ มีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี กลุ่มตัวอย่างมีการ รับรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผู้เข้าชม สื่อมัลติมีเดียผ่านสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 35 คน กดปุ่มชอบคิด เป็น ร้อยละ 97.10 และสอดคล้องกับ

5.3 ปัญหาอุปสรรค

การเก็บข้อมูลภายในชุมชน ต้องเก็บตามเวลาในการทำกิจกรรมนั้นๆ ภายในชุมชน ซึ่งภูมิปัญญาบางอย่างมีการผลิตแค่ปีละหนึ่งครั้ง หรือไม่มีการผลิตตลอดปี ทำให้การเก็บข้อมูลต้องรอช่วงเวลาการผลิต

5.4 ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำเอากิจกรรมที่ได้ดำเนินการในพื้นที่ ไปเผยแพร่ให้กับประชาชนและชุมชนอื่นที่สนใจ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด
2. ควรจะมีการเพิ่มเครือข่ายเป็นกลุ่มเป้าหมายอื่นนอกจากโรงเรียนในชุมชน เช่น กลุ่มโรงเรียนในชุมชนใกล้เคียง
3. ควรเพิ่มตัวละครที่เป็นเด็กหรือนักเรียน เพื่อเผยแพร่สืบสานอนุรักษ์และทำให้ตัวละครมีความน่าสนใจและดึงดูดเด็ก และเยาวชนสนใจมากขึ้น
4. ควรสร้างตัวละครและมัลติมีเดียให้สวยงามขึ้น
5. ควรเผยแพร่ สื่อมัลติมีเดียที่ได้ให้มากขึ้น เช่น Website Social Media หรือพัฒนาเป็น Application บน mobile